

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

5392 *Lei 4/2011, do 24 de marzo, de modificación da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil, para facilitar a aplicación en España dos procesos europeos monitorio e de escasa contía.*

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei:

PREÁMBULO

I

A protección do crédito acaparou unha importancia crecente nos últimos anos e tivo un fito especialmente relevante no dereito español coa regulación do proceso monitorio na Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil. O éxito deste instrumento procedementalmente breve que permite, con certa facilidade, obter un auto de execución dun dereito de crédito con certas características, traducíuse no incremento da súa importancia cuantitativa, que o situou na actualidade como procedemento previo de máis dunha terceira parte do total das execucións da orde civil.

A recente aprobación da Lei 13/2009, do 3 de novembro, de reforma da lexislación procesual para a implantación da nova oficina xudicial, tivo en conta a necesidade de fomentar esta vía procesual e aumentou a cantidade máxima que se pode reclamar a través do proceso monitorio, que pasou de 30.000 a 250.000 euros, xunto a outras modificacións que resolven dúbidas interpretativas. Esta mesma lei tamén actualizou a contía máxima das reclamacións que se tramitarán polo vía do xuízo verbal, que pasou de 3.000 a 6.000 euros.

II

Estas reformas, á parte de actualizaren eses procesos e facilitaren tramitacións simplificadas que permitan axilizar a xustiza, supoñen tamén unha aproximación aos instrumentos que, con igual propósito de tutelar os créditos, foi implantando a Unión Europea nestes últimos anos a través do que a doutrina cualifica como un dereito procesual europeo.

Precisamente os dous últimos pasos neste camiño tiveron lugar coa aprobación do Regulamento (CE) n.º 1896/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 12 de decembro de 2006, polo que se establece un proceso monitorio europeo, e o Regulamento (CE) n.º 861/2007 do Parlamento Europeo e do Consello, do 11 de xullo de 2007, polo que se establece un proceso europeo de escasa contía.

O proceso monitorio europeo aparece como unha vía de reclamación transfronteiriza de créditos pecuniarios non impugnados, mentres que o proceso europeo de escasa contía permite calquera tipo de demanda cando o seu valor, excluídos os xuros, gastos e custas, non exceda os 2.000 euros. Ambos os procesos comprenden reclamacións en asuntos civís e mercantís, conceptos que se deben interpretar de acordo coas normas da Unión Europea. No caso do proceso monitorio, non así no procedemento europeo de escasa contía, inclúense no seu ámbito supostos como o contrato de traballo, que no dereito español non constitúe instituto propio do dereito civil ou mercantil e que, no entanto, debe ter cabida neste proceso.

En ambos os casos, o instrumento normativo empregado pola Unión Europea supón a aplicación directa das súas disposicións, o que non exime o lexislador español de aprobar as

normas precisas para engarzar eses dous novos procesos coas nosas leis procesuais e, en especial, coa nosa Lei de axuizamento civil, e encher así as lagoas de tales regulamentos.

III

Co obxecto de facilitar a aplicación en España destes dous novos procesos europeos, monitorio e de escasa contía, e á espera de que se aborde a aprobación da lei de cooperación xurídica internacional que prevé a nosa Lei de axuizamento civil, introdúcense nesta última norma tres novas disposicións derradeiras.

O obxecto destes preceptos limítase a precisar aquelas disposicións das normas da Unión Europea que o requiren e, en concreto, os temas de competencia xudicial, tipo de resolucións que adoptará o xuíz ou o secretario xudicial e a súa ligazón co formulario dos regulamentos europeos que corresponda ao trámite de que se trate, os recursos procedentes conforme o noso dereito, e as normas procesuais supletorias en cada caso, normas necesarias que, en todo caso, permiten a plena aplicación do Regulamento comunitario polos tribunais españois e que aclaran a tramitación destes novos procedementos xudiciais caracterizados polo uso de formularios e reservados exclusivamente para litixios transfronteirizos. Este uso de formularios xustifica que unha das novas disposicións derradeiras da Lei de axuizamento civil estableza a obriga das administracións públicas competentes de pór á disposición tanto dos tribunais como do público os formularios que se poidan prever en calquera das normas que integran ese dereito procesual europeo.

IV

Como se apuntou, os procesos europeos monitorio e de escasa contía teñen aplicación unicamente en litixios transfronteirizos. No entanto, o feito de que algunhas normas sexan máis vantaxosas que as que inclúe a nosa lexislación obriga a introducir aqueles cambios que confiran o mesmo tratamento procesual a calquera acreedor, resida en España ou noutro país da Unión Europea. A partir das modificacións que xa levou a cabo a Lei 13/2009, do 3 de novembro, de reforma da lexislación procesual para a implantación da nova oficina xudicial, considerouse que estas medidas se reducían a elevar no proceso verbal a contía para cuxa reclamación non fose obrigatoria a intervención de avogado e procurador, que pasa de 900 a 2.000 euros, en consonancia coa contía do proceso europeo de escasa contía.

No ámbito do proceso monitorio introdúcese a posibilidade de que o xuíz propoña ao demandante outra contía inferior e distinta á que figure na súa petición, en liña co que se establece para o proceso monitorio europeo.

V

Por último, esta lei sae ao paso dunha distorsión detectada na actualidade en relación cos procesos monitorios, aos cales se recorre, ao non estaren gravados coa taxa xudicial, de maneira masiva para eludir procesos en que si resulta exixible o dito tributo. Para este fin modifícase o artigo 35 da Lei 53/2002, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social, para incluír dentro do feito impoñible da taxa xudicial a presentación inicial do procedemento monitorio e para engadir unha nova exención que impida o dobre pagamento da taxa nos casos de oposición do debedor. E igualmente, de novo para equilibrar a posición do acreedor con domicilio en España e o que o ten noutro país da Unión Europea, incorpórase tamén ao ámbito da taxa xudicial a iniciación do proceso monitorio europeo, nos termos e coas cautelas do artigo 25 do Regulamento (CE) n.º 1896/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 12 de decembro de 2006, polo que se establece un proceso monitorio europeo. Desta forma, o pagamento da taxa por iniciación dun proceso monitorio ou pola presentación dun requirimento europeo de pagamento excluírá a obriga de exacción dunha nova taxa polo inicio do proceso declarativo que corresponda en caso de oposición do debedor. Isto pon de manifesto que a implantación da taxa xudicial para estes procesos, máis que unha finalidade recadatoria, o que pretende é ordenar o ámbito de cada vía procesual de maneira máis racional.

Artigo 1. *Modificación da Lei 1/2000, do 7 de xaneiro, de axuízamento civil.*

- Un. O ordinal 1.º do número 2 do artigo 23 queda redactado da seguinte forma:
- «1.º Nos xuízos verbais cuxa contía non exceda 2.000 euros e para a petición inicial dos procedementos monitorios, conforme o previsto nesta lei.»
- Dous. O ordinal 1.º do número 2 do artigo 31 queda redactado como segue:
- «1.º Os xuízos verbais cuxa contía non exceda 2.000 euros e a petición inicial dos procedementos monitorios, conforme o previsto nesta lei.»
- Tres. O número 2 do artigo 437 queda redactado como segue:
- «2. Nos xuízos verbais en que se reclame unha cantidade que non exceda 2.000 euros, o demandante poderá formular a súa demanda cubrindo uns impresos normalizados que, para tal efecto, se acharán ao seu dispor no tribunal correspondente.»
- Catro. O número 1 do artigo 539 queda redactado como segue:
- «1. O executante e o executado deberán estar dirixidos por letrado e representados por procurador, salvo que se trate da execución de resolucións ditadas en procesos en que non sexa preceptiva a intervención deses profesionais. Para a execución derivada de procesos monitorios en que non houberse oposición, requirirase a intervención de avogado e procurador sempre que a cantidade pola cal se despache execución sexa superior a 2.000 euros.»
- Cinco. Engádesse un derradeiro parágrafo ao artigo 813 coa seguinte redacción:
- «Se, despois da realización das correspondentes indagacións polo secretario xudicial sobre o domicilio ou residencia, estas foren infrutuosas ou o debedor for localizado noutro partido xudicial, o xuíz ditará auto que dará por terminado o proceso, facendo constar tal circunstancia e reservando para o acredor o dereito a instar de novo o proceso ante o xulgado competente.»
- Seis. Engádesse un novo número 3 ao artigo 815 coa seguinte redacción:
- «3. Se da documentación presentada coa petición se desprender que a cantidade reclamada non é correcta, o secretario xudicial dará traslado ao xuíz, quen, se for o caso, mediante auto poderá propor ao petionario aceptar ou rexeitar unha proposta de requirimento de pagamento polo importe inferior ao inicialmente solicitado que especifique.
- Na proposta, deberase informar o petionario de que, se nun prazo non superior a dez días non enviar a resposta ou esta for de rexeitamento, será tido por desistido.»
- Sete. Engádesse unha nova disposición derradeira vixésimo terceira coa seguinte redacción:
- «Disposición derradeira vixésimo terceira. *Medidas para facilitar a aplicación en España do Regulamento (CE) n.º 1896/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 12 de decembro de 2006, polo que se establece un proceso monitorio europeo.*
1. Corresponde ao xulgado de primeira instancia, de forma exclusiva e excluyente, o coñecemento da instancia do proceso monitorio europeo, regulado no Regulamento (CE) n.º 1896/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 12 de decembro de 2006.
- A competencia territorial será determinada conforme o disposto no Regulamento (CE) n.º 44/2001 do Consello, do 22 de decembro de 2000, relativo á competencia xudicial, o recoñecemento e a execución de resolucións xudiciais en materia civil e mercantil, e, no non previsto, consonte a lexislación procesual española.

2. A petición de requirimento europeo de pagamento presentarase a través do formulario A que figura no anexo I do Regulamento (CE) n.º 1896/2006, sen necesidade de presentar documentación ningunha, que, se for o caso, será inadmitida.

3. Formulada unha petición de requirimento europeo de pagamento, o secretario xudicial, mediante decreto e na forma prevista no formulario B do anexo II do Regulamento (CE) n.º 1896/2006, poderá instar o demandante para que complete ou rectifique a súa petición, salvo que esta sexa manifestamente infundada ou inadmisíbel, de acordo co disposto no artigo 9 do citado regulamento, caso en que resolverá o xuíz mediante auto.

4. Se os requisitos establecidos nos artigos 2, 3, 4, 6 e 7 do Regulamento (CE) n.º 1896/2006 se deren unicamente respecto dunha parte da petición, o secretario xudicial dará traslado ao xuíz, quen, se for o caso, mediante auto e na forma prevista no formulario C do anexo III, propondrá ao demandante aceptar ou rexeitar unha proposta de requirimento europeo de pagamento polo importe que especifique, de acordo co disposto no artigo 10 do citado regulamento.

Na proposta deberase informar o demandante de que, se non envía a resposta ou esta for de rexeitamento, desestimarase integramente a petición do requirimento europeo de pagamento, sen prexuízo da posibilidade de formular a reclamación do crédito a través do xuízo que corresponda consoante as normas procesuais nacionais ou comunitarias.

O demandante responderá devolvendo o formulario C enviado no prazo que se especificase. Se se acepta a proposta de requirimento europeo de pagamento parcial, a parte restante do crédito inicial poderá ser reclamada a través do xuízo que corresponda consoante as normas procesuais nacionais ou comunitarias.

5. A desestimación da petición de requirimento europeo de pagamento será adoptada mediante auto, de conformidade co artigo 11. Igualmente, informarase o demandante dos motivos da desestimación na forma prevista no formulario D do anexo IV do Regulamento (CE) n.º 1896/2006. Este auto non será susceptible de recurso.

6. A expedición dun requirimento europeo de pagamento adoptarase mediante decreto no prazo máximo de trinta días desde a data de presentación da petición, e na forma prevista no formulario E do anexo V do Regulamento (CE) n.º 1896/2006, de conformidade co disposto no artigo 12 do citado regulamento.

O prazo de trinta días non comprenderá o tempo empregado polo demandante para completar, rectificar ou modificar a petición.

7. O demandado poderá presentar no prazo de trinta días desde a notificación do requirimento escrito de oposición, valéndose do formulario F do anexo VI do Regulamento (CE) n.º 1896/2006 e conforme o seu artigo 16.

Na notificación do requirimento advertirase ao demandado que o cómputo dos prazos se rexerá polo Regulamento 1182/71 do Consello, do 3 de xuño de 1971, polo que se determinan as normas aplicables aos prazos, datas e termos, sen que se exclúan os días inhábiles.

8. No caso de que se presente escrito de oposición no prazo sinalado, o secretario xudicial comunicará ao demandante que debe pedir a continuación do asunto polo procedemento que corresponda consoante as normas procesuais españolas ante o xulgado de primeira instancia, do mercantil ou do social que corresponda, a menos que xa solicitase expresamente que, en tal suposto, se poña fin ao proceso.

No caso de que no prazo sinalado non se formulase oposición ou non se pague a débeda, o secretario xudicial porá fin ao proceso monitorio declarando executivo o requirimento europeo de pagamento mediante decreto e na forma prevista no formulario G do anexo VII do Regulamento (CE) n.º 1896/2006, de conformidade co disposto no artigo 18 do citado regulamento.

O requirimento europeo de pagamento entregarase ao demandante debidamente testemuñado polo secretario xudicial, ben sobre o orixinal ben sobre a copia, facendo constar esta circunstancia.

9. A competencia para a revisión dun requirimento europeo de pagamento corresponde ao órgano xurisdiccional que o expedise. O procedemento para a

revisión dun requirimento europeo de pagamento polas causas previstas no artigo 20.1 do Regulamento (CE) n.º 1896/2006 tramitarase e resolverase de conformidade co previsto para a rescisión de sentenzas firmes por instancia do litigante rebelde nos artigos 501 e concordantes desta lei.

A revisión prevista no artigo 20.2 do Regulamento (CE) n.º 1896/2006 tramitarase por medio do incidente de nulidade de actos xudiciais previsto no artigo 241 da Lei orgánica 6/1985, do 1 de xullo, do poder xudicial.

10. As notificacións efectuadas polo tribunal con ocasión da tramitación dun proceso monitorio europeo e da expedición do requirimento europeo de pagamento levaranse a cabo conforme o disposto nesta lei, sempre que se trate de medios de comunicación previstos no Regulamento (CE) n.º 1896/2006, prioritariamente por medios informáticos ou telemáticos e, na súa falta, por calquera outro medio que tamén permita ter constancia da entrega ao demandado do acto de comunicación.

11. As cuestións procesuais non previstas no Regulamento (CE) n.º 1896/2006 para a expedición dun requirimento europeo de pagamento rexeranse polo previsto nesta lei para o proceso monitorio.

12. Os orixinais dos formularios contidos nos anexos do Regulamento (CE) n.º 1896/2006 integrarán o procedemento tanto nos casos en que España sexa Estado emisor do requirimento europeo de pagamento como nos casos en que España sexa Estado de execución. Para os efectos oportunos, expediranse as copias testemuñadas que correspondan.

13. A competencia para a execución en España dun requirimento europeo de pagamento que adquirise forza executiva corresponde ao xulgado de primeira instancia do domicilio do demandado.

Igualmente, corresponderalle a denegación da execución do requirimento europeo de pagamento, por instancia do demandado, ben como a limitación da execución, a constitución de garantía ou a suspensión do procedemento de execución a que se refiren os artigos 22 e 23 do Regulamento (CE) n.º 1896/2006.

14. Sen prexuízo do que dispoñan as normas contidas no Regulamento (CE) n.º 1896/2006, os procedementos de execución en España dos requirimentos europeos de pagamento expedidos noutros Estados membros rexeranse polo disposto nesta lei.

A tramitación da denegación da execución do requirimento europeo de pagamento, ben como a limitación da execución, a súa suspensión ou a constitución de garantía, levaranse a cabo conforme o disposto nos artigos 556 e seguintes desta lei, e resolveranse mediante auto non susceptible de recurso.

15. Cando se deba executar en España un requirimento europeo de pagamento, o demandante deberá presentar ante o xulgado competente unha tradución oficial para o castelán ou para a lingua oficial da comunidade autónoma en cuxo territorio teñan lugar as actuacións xudiciais do requirimento, certificada na forma prevista no artigo 21 do Regulamento (CE) n.º 1896/2006.»

Oito. Engádesse unha nova disposición derradeira vixésimo cuarta coa seguinte redacción:

«Disposición derradeira vixésimo cuarta. *Medidas para facilitar a aplicación en España do Regulamento (CE) n.º 861/2007 do Parlamento Europeo e do Consello, do 11 de xullo de 2007, polo que se establece un proceso europeo de escasa contía.*

1. Corresponde ao xulgado de primeira instancia ou do mercantil, en atención ao obxecto da reclamación, o coñecemento en primeira instancia do proceso europeo de escasa contía, regulado no Regulamento (CE) n.º 861/2007 do Parlamento Europeo e do Consello, do 11 de xullo de 2007.

A competencia territorial determinarase conforme o disposto no Regulamento CE 44/2001 do Consello, do 22 de decembro de 2000, relativo á competencia xudicial, o recoñecemento e a execución de resolucións xudiciais en materia civil e mercantil, e, no non previsto, consonte a lexislación procesual española.

2. O proceso europeo de escasa contía iniciárase e tramitárase na forma prevista no Regulamento (CE) n.º 861/2007 e conforme os formularios que figuran nos seus anexos.

As cuestións procesuais non previstas no Regulamento (CE) n.º 861/2007 rexeranse polo previsto nesta lei para o xuízo verbal.

O cómputo dos prazos rexeráse polo Regulamento 1182/71 do Consello, do 3 de xuño de 1971, polo que se determinan as normas aplicables aos prazos, datas e termos, sen que se exclúan os días inhábiles.

3. As cuestións a que se refiren os números 3 e 4 do artigo 4 do Regulamento (CE) n.º 861/2007 decidíranse mediante decreto do secretario xudicial, salvo que implique a desestimación da demanda, caso en que resolverá o xuíz mediante auto. En ambos os casos se concederá un prazo de dez días ao demandante para que manifeste o que ao seu dereito conveña en relación co dito artigo.

4. Se o demandado aducir inadecuación do procedemento por a reclamación de demanda non pecuniaria superar o valor establecido no número 1 do artigo 2 do Regulamento (CE) n.º 861/2007, o xuíz decidirá por auto no prazo de trinta días, contado desde que se deu traslado ao demandante para que formule alegacións, se a demanda se debe tramitar polo presente procedemento ou se se debe transformar no procedemento correspondente conforme as normas procesuais españolas. Contra este auto non caberá recurso ningún, sen prexuízo de reproducir a súa alegación na apelación contra a sentenza ditada noutro procedemento.

En caso de que o demandado formule reconvencción e esta supere o límite da contía que se establece no artigo 2.1 do Regulamento (CE) n.º 861/2007, o xuíz resolverá mediante auto que o asunto se tramite polo procedemento que corresponda consonte as normas procesuais españolas.

5. As notificacións efectuadas con ocasión da tramitación dun proceso europeo de escasa contía levaranse a cabo conforme o disposto nesta lei, sempre que se trate de medios de comunicación previstos no Regulamento (CE) n.º 861/2007, prioritariamente por medios informáticos ou telemáticos e, na súa falta, por calquera outro medio que tamén permita ter constancia da entrega ao demandado do acto de comunicación.

6. Contra a sentenza que poña fin ao proceso europeo de escasa contía poderase interpor o recurso que corresponda de acordo con esta lei.

7. A competencia para a execución en España dunha sentenza ditada noutro Estado membro da Unión Europea que poña fin a un proceso europeo de escasa contía corresponde ao xulgado de primeira instancia do domicilio do demandado.

Igualmente, corresponderalle a denegación da execución da sentenza, por instancia do demandado, ben como a limitación da execución, a constitución de garantía ou a suspensión do procedemento de execución a que se refiren os artigos 22 e 23 do Regulamento (CE) n.º 861/2007.

8. Os procedementos de execución en España das sentenzas ditadas noutros Estados membros da Unión Europea que poñan fin a un proceso europeo de escasa contía rexeranse polo disposto nesta lei.

A tramitación da denegación da execución da sentenza, ben como a limitación da execución, a súa suspensión ou a constitución de garantía, levaranse a cabo conforme o disposto nos artigos 556 e seguintes desta lei, sen que en ningún caso a sentenza poida ser obxecto de revisión canto ao fondo, e resolveranse mediante auto non susceptible de recurso.

9. Cando se deba executar en España unha sentenza ditada noutro Estado membro da Unión Europea que poña fin a un proceso europeo de escasa contía, o demandante deberá presentar ante o xulgado competente unha tradución oficial para o castelán ou para a lingua oficial da comunidade autónoma en cuxo territorio teñan lugar as actuacións xudiciais do certificado da sentenza, certificada na forma prevista no número 2 do artigo 21 do Regulamento (CE) n.º 861/2007.

10. Os orixinais dos formularios contidos nos anexos do Regulamento (CE) n.º 861/2007 integrarán os autos tanto nos casos en que sexa un tribunal español o que resolva o proceso europeo de escasa contía como nos casos en que España sexa Estado de execución. Para os efectos oportunos, expediranse as copias testemuñadas que correspondan.»

Nove. Desprázase a actual disposición derradeira vixésimo quinta a vixésimo sexta e engádesse unha nova disposición derradeira vixésimo quinta, coa seguinte redacción:

«Disposición derradeira vixésimo quinta. *Formularios de procesos ou instrumentos procesuais regulados en normas da Unión Europea.*

As administracións públicas competentes para a provisión de medios materiais ao servizo da Administración de xustiza proverán a posta á disposición dos órganos xurisdiccionais e do público dos formularios procesuais contidos en normas da Unión Europea.»

Artigo 2. *Modificación do artigo 35 da Lei 53/2002, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e da orde social.*

Un. A alínea a) do número 1 do punto un do artigo 35 queda redactada do seguinte modo:

«a) A interposición da demanda en toda clase de procesos declarativos e de execución na orde xurisdiccional civil, a formulación de reconvención e a presentación inicial do procedemento monitorio e do proceso monitorio europeo.»

Dous. No número 1 do punto tres do artigo 35 a actual alínea b) pasa a ser alínea c) e engádesse unha nova alínea b) coa seguinte redacción:

«b) A presentación da demanda de xuízo ordinario en caso de oposición do debedor, nos supostos de procedemento monitorio e proceso monitorio europeo polos que se satisfíxese a taxa.»

Tres. No número 1 do punto catro do artigo 35 engádesse unha nova alínea f), cuxa redacción é a que segue:

«f) Presentación da petición inicial do procedemento monitorio e do proceso monitorio europeo.»

Disposición derradeira primeira. *Título competencial.*

Esta lei dítase ao abeiro da competencia exclusiva do Estado en materia de lexislación procesual, de acordo co disposto no artigo 149.1.6.ª da Constitución.

Disposición derradeira segunda. *Entrada en vigor.*

Esta lei entrará en vigor aos vinte días da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto,
Mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 24 de marzo de 2011.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO